

ACTIVITEITENPLAN AVENTURIJN

Nijmegen



MEI 2025



SILVAVIR
ECOLOGISCH ADVIES
FAUNAWERK & GIS

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies
In opdracht van Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg



Activiteitenplan Aventurijn

Hatertseweg 400, Nijmegen

Rapportage nr.: 2024-0303

Datum uitgave: 6 mei 2025

Versie: V.2

Auteurs:

[Redacted]
[Redacted]

Kwaliteitscontrole:

[Redacted]

Productie:

Silvavir Ecologisch Advies B.V.
Kanaaldijk Oost 16
7433PP Schalkhaar

[Redacted]

Ecoloog

[Redacted]@silvavir.com

0570-[Redacted]

Opdrachtgever:

Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg
Leidsevaart 2
2215 RE Voorhout

Mei, 2025

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies B.V.

In opdracht van Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Leeswijzer	6
2. Beschrijving project renoveren gebouwen	7
2.1 Plangebied	7
2.2 Werkzaamheden	8
2.2.1 Voorgenomen werkzaamheden	8
2.2.2 Planning	9
2.3 Toekomstige situatie (gebruiksfasen)	9
3. Methode ecologisch onderzoek	10
3.1 Flora en fauna-QuickScan	10
3.2 Nader soortgericht onderzoek	10
3.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nestplaats	10
3.2.2 Vleermuizen	11
3.2.3 Marterachtigen	12
4. Functie plangebied voor beschermde soorten	14
4.1 QuickScan	14
4.2 Huismus en gierzwaluw	14
4.3 Vleermuis	14
4.4 Steenmarter	14
4.5 Bunzing	15
4.6 Conclusie	15
5. Effectbeoordeling	16
5.1 Gewone dwergvleermuis	16
5.2 Steenmarter	16
5.3 Bunzing	16
6. Mitigatie en compensatie maatregelen	17
6.1 Ecologische begeleiding	17
6.1.1 Uitvoering van de ecologische begeleiding	17
6.2 Zorgplicht voor alle in het wild voorkomende dieren en planten	17
6.2.1 Algemene voorzorgsmaatregelen broedvogels	18
6.3 Steenmarter	18

6.3.1 Maatregelen om het doden van steenmarter te voorkomen	18
6.3.2 Borging van voldoende tijdelijke verblijfplaatsen	18
6.3.3 Borging van voldoende permanente verblijfplaatsen	18
6.4 Bunzing	19
6.5 Vleermuizen.....	20
6.5.1 Maatregelen om het doden van vleermuizen te voorkomen	20
6.5.2 Borging van voldoende tijdelijke verblijfplaatsen	21
6.5.3 Borging van voldoende permanente verblijfplaatsen	21
7. Reikwijdte vergunningaanvraag	24
7.1 Schadelijke handelingen.....	24
7.2 Locatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd.....	24
7.3 Periode waarvoor de vergunning wordt aangevraagd.....	24
7.4 Voorwaarden waaronder de vergunning wordt verleend	24
8. Alternatievenafweging	25
8.1 Alternatieve locatie	25
8.2 Alternatieven in inrichting en uitvoering	25
8.3 Nul alternatief	25
8.4 Alternatieven in planning	25
9. Wettelijk belang	26
9.1 Wettelijke belangen waarvoor vergunning wordt aangevraagd.....	26
9.2 Belangenafweging	26
10. Staat van instandhouding.....	27
10.1 Gewone dwergvleermuis	27
10.1.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding.....	27
10.1.2 Lokale staat van instandhouding.....	27
10.1.3 Afbreuk aan instandhouding	27
10.2 Steenmarter	27
10.1.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding.....	27
10.1.2 Lokale staat van instandhouding.....	27
10.1.3 Afbreuk aan instandhouding	28
10.3 Bunzing	28
10.3.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding.....	28
10.3.2 Lokale staat van instandhouding.....	28
10.3.3 Afbreuk aan instandhouding	28

Literatuurlijst	29
Bijlages.....	30
Bijlage 1. Plattegrond inrichting buiten.....	30
Bijlage 2. Gevelaanzichten met inbouwvoorzieningen ten behoeve van paar/zomerverblijven	31

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens de levensduur van schoolgebouw de Aventurijn met bijbehorende buitenruimte te verlengen door renovaties uit te voeren. Hierbij worden grote delen van het gebouw gerenoveerd. Het terrein wordt opnieuw ingericht. Bij uitvoering van deze werkzaamheden gaan meerdere verblijfplaatsen van beschermde diersoorten verloren. Het betreft een verblijfplaats van steenmarter, drie verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en onderdeel van mogelijke verblijfplaats van bunzing. Dit is in strijd met de Omgevingswet, derhalve zal er een vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moeten worden. Dit document dient als onderbouwing voor de vergunningsaanvraag en bevat werkwijzen en maatregelen die genomen moeten worden om de negatieve gevolgen op de beschermde soorten te minimaliseren.

1.2 Wettelijk kader

De Omgevingswet zorgt voor de bescherming van planten- en diersoorten, waarbij de basis wordt gevormd door de Specifieke zorgplicht zoals omschreven in Bal artikel 11.27. Hierin wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving met als doel om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te kunnen uitsluiten.

Tabel 1. Omgevingswet

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 11.2.2 art 11.37	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 11.2.3 art 11.46	Beschermingsregime soorten Andere soorten § 11.2.4 art 11.54
Art 11.37 lid 1a. Het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen;	Art 11.46 lid 1a. Het is verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;	Art 11.54 lid 1a Het is verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers, van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder a. opzettelijk te doden of vangen;
Art 11.37 lid 1b. Het is verboden om nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a. opzettelijk te vernielen of te beschadigen of deze weg te nemen;	Art 11.46 lid 1b. Het is verboden om dieren als bedoeld onder a. opzettelijk te verstoren;	Art 11.54 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a. opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
Art 11.37 lid 1c. Het is verboden om eieren van vogels als bedoeld onder a. te rapen en onder zich te hebben;	Art 11.46 lid 1c. Het is verboden om eieren van dieren als bedoeld onder a. opzettelijk te vernielen of te rapen;	Art 3.10 lid 1c Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder b. in het natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.
Art 11.37 lid 1d. Het is verboden om vogels als bedoeld onder a. opzettelijk te storen.	Art 11.46 lid 1d. Het is verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a. te beschadigen of te vernielen;	
	Art 11.46 lid 1e. Het is verboden om planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.	

Kortgezegd zijn de flora- en fauna-activiteiten in artikel 11.27 opgedeeld in activiteiten met betrekking tot natuurbescherming (lid 1) en overige activiteiten (lid 2). Degene die een activiteit verricht gericht op natuurbescherming moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk beperken of voorkomen, zie Tabel 1. Als de nadelige effecten onvoldoende kunnen worden beperkt worden de activiteiten gestaakt voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is.

De beschermde plant- en diersoorten waarop de omgevingswet en een Flora- en fauna-activiteit betrekking heeft zijn opgenomen in de volgende artikelen:

Artikel 11.27 lid 2a.1: Soorten uit de Vogelrichtlijn volgens bijlage I en artikel 4 lid 2

Artikel 11.27 lid 2a.2: Soorten genoemd in de Habitatrichtlijn volgens bijlagen II, IV en V

Artikel 11.27 lid 2a.3: Dieren en planten genoemd in [bijlage IX](#) van het Bal of in de rode lijsten.

Als een activiteit ertoe leidt dat op het niveau van een individueel dier een vergunningplichtig geval ontstaat, dan is een vergunning nodig om die overtreding toe te staan. Er kan dan niet volstaan worden met de conclusie dat voor de staat van instandhouding van de betrokken diersoort op zichzelf geen negatieve gevolgen zullen optreden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het plangebied en de werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de methode gebruikt voor het onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 4 volgt de bepaling van functie van het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 worden de effecten op de aanwezige soorten beschreven. In hoofdstuk 6 volgen vervolgens de mitigatie en compenserende maatregelen. Hoofdstuk 7 omschrijft de reikwijdte van de vergunningsaanvraag en hoofdstuk 8 de alternatievenafweging. In hoofdstuk 9 wordt het wettelijk belang benoemd en in hoofdstuk 10 tenslotte de staat van instandhouding van de aanwezige soorten.

2. Beschrijving project renoveren gebouwen

In dit hoofdstuk worden de plannen van het project omschreven. De huidige situatie wordt beschreven en vervolgens de geplande werkzaamheden.

2.1 Plangebied

Het plangebied ligt aan de Hatertseweg 400 te Nijmegen. Het bestaat uit een voormalig schoolgebouw met parkeerplaats, tuin en bijgebouwen. Aan de noordzijde bevindt zich een woonwijk met tussen de woonwijk en het schoolgebouw een bos strook. Aan de west en oostzijde bevinden zich andere schoolgebouwen. Aan de zuidkant ligt een weg met daarachter een woonwijk.



 Plangebied

Figuur 1. Plangebied aan de Hatertseweg (geel omkaderd).

2.2 Werkzaamheden

2.2.1 Voorgenomen werkzaamheden

De huidige vergunningsaanvraag gaat om het renoveren van het onderwijsgebouw met het behoud van het historische karakter. De werkzaamheden weergegeven in zwart hebben effect op de aanwezige flora- en fauna. In grijs zijn de overige werkzaamheden, die naar verwachting geen invloed hebben op de aanwezige flora- en fauna.

De bouwkundige aanpassingen:

- Isoleren van de spouw;
- Kopgevels aan binnenzijde voorzien van geïsoleerde voorzetwand;
- Koudebruggen aan binnenzijde isoleren;
 - Koudebruggen op vloerniveau (overstek) dekvloer wegfreen en zwevende dekvloer aanbrengen;
 - Nieuwe aluminium slanke gevelkozijnen, indeling als bestaand;
 - Onderzijde begane grondvloer isoleren (kruipruimte is goed bereikbaar);
 - Dak (brandveilig)(biobased)isoleren en geheel voorzien van nieuwe dakbekking/spuwers/pluvia;
 - Zichtbetonbanden, mozaïekkommen, (entree)luifels en metselwerk aan buitenzijde esthetisch herstellen en reinigen. Voorkeur is om de later aangebrachte verlagen te verwijderen i.v.m. onderhoud op langer termijn.
 - Plaatsen van een lift;
 - Te behouden bestaande en de nieuwe binnenwanden-/kozijnen voorzien van geluidisolatie;
 - Te behouden binnenwanden en schoon metselwerk en mozaïek kolommen reinigen;
 - Hergebruik van de metalen gevelkozijn als corridor nabij de gymzaal en als tuinkas op het terrein. Indien mogelijk deze kozijnen ook als binnen kozijnen hergebruiken.
 - Gebouw voorzien van nieuwe geïntegreerde zonwering;
 - Alle ruimten voorzien van nieuwe wand-/vloer-/plafondafwerkingen incl. sportvloer.
 - Ruimten werk-/leerbedrijven worden casco opgeleverd;

De nieuw te installeren installaties:

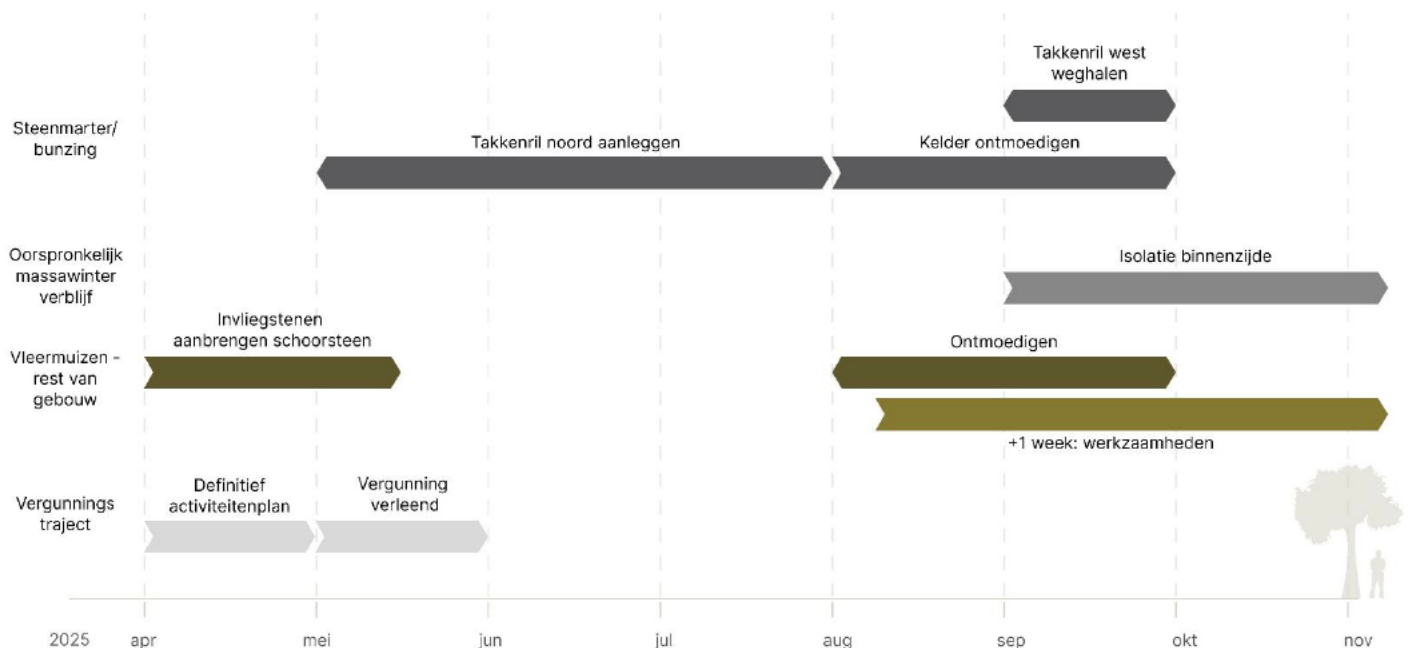
- Vervanging loodgieterswerk en sanitair
- Opwekking warmte/koude met warmtepompen
- Aanpassing/vervanging leidingwerk cv en aanpassing/vervanging afgifte
- Ventilatiesystemen aanbrengen (niveau frisse scholen B)
- Regeltechniek
- Centrale elektra-opstelling HVK en nieuwe infrastructuur met nieuwe verdeelkasten
- Verlichting met verlichtingsregeling
- 230/400 V installatie
- Brandmelding
- Data-installatie, Wifi, AV voorbereiding
- Toegangscontrole/inbraakdetectie, CCTV
- PV-installatie
- Terreinverlichting

Herinrichting van het terrein:

- Westelijke terreingedeelte grenzend aan sportgebouw herinrichten en geschikt maken voor sportactiviteiten
- Binnenspeelsterrein fatsoeneren en plaatsen van een tuinkas met de bestaande stalen buitenkozijnen uit het gebouw.
- Groen en hekwerken grenzend aan het achterliggende 'bos' opschonen.
- Entree en parkeerterrein geheel nieuw aan te leggen incl. de leerlingenfietsenstalling aan de oostzijde van het gebouw. Voormalige vijver met kunstwerk herstellen. Indien toegestaan een extra inrit toevoegen.
- Tuininrichting voorzijde links van de entree behouden (ingericht door leerlingen)
- Inrit westzijde en terreingedeelte herstellen en geschikt maken als verblijfplek en het plaatsen van een overdekte fietsenstalling voor docenten.

2.2.2 Planning

De planning is voornemens de werkzaamheden ten behoeve van het renoveren van het gebouw in relatie tot ecologie gefaseerd uit te voeren van juli 2025 tot juni 2026, zie Figuur 2 voor een indicatie. Het gebouw wordt weer in gebruik genomen bij start schooljaar 2026/2027.



Figuur 2. Tijdlijn vanaf april 2025.

2.3 Toekomstige situatie (gebruiksfasen)

De vorm en het oppervlak van het gebouw zal niet veranderen ten opzichte van de oude situatie. De binnenruimtes zullen op soortgelijke wijze gebruikt worden als voorheen. De kelder krijgt een nieuwe functie voor temperatuurinstallaties en ander elektra- en leidingwerk. Deze zal dus volledig worden afgesloten voor fauna. Het terrein rondom het gebouw zal grotendeels opnieuw worden ingericht, zie Bijlage 1.

3. Methode ecologisch onderzoek

3.1 Flora en fauna-QuickScan

In februari 2024 heeft Econsultancy een QuickScan uitgevoerd waarin getoetst is of het projectplan nadelige gevolgen voor beschermde soorten kan hebben en of het aanvragen van een vergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor beschermde soorten noodzakelijk is.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio kunnen voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Vervolgens heeft er een veldbezoek plaatsgevonden, waarbij is gezocht naar beschermde dier- en plantensoorten. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen in greep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

3.2 Nader soortgericht onderzoek

Naar aanleiding van de resultaten van de QuickScan is in 2024 nader onderzoek uitgevoerd. Hierbij is de functie, binnen het plangebied en de directe omgeving, onderzocht op aanwezigheid of sporen van marterachtigen, vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten.

3.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

Het nader soortgericht ecologisch onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten heeft zich gericht op huismus en gierzwaluw (2024c). De inventarisaties en daarmee de vereiste inventarisatieperioden en tijdstippen (Tabel 2) zijn geheel uitgevoerd conform het landelijk geldende Kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw van BIJ12.

De onderzoeken duurden telkens minimaal twee uur en werden tussen 1 april en 15 juli uitgevoerd op geluidsluwe momenten. Tijdens het veldwerk is middels geluid en zicht gericht naar (aantal) huismussen en gierzwaluwen, hun verblijfplaatsen en functioneel leefgebied gezocht.

Tabel 2. Overzicht van bezoeken ten behoeve van jaarrond beschermde nestplaatsen

Datum	Veldwerkers	Doel	Starttijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
02-04-2024		Huisumus	8:15	10:15	Bewolkt	12	2
15-04-2024		Huisumus	10:00	12:00	Helder	11	2
23-05-2024		Gierzwaluw	20:05	22:10	Half bewolkt	16	2
12-06-2024		Gierzwaluw	20:25	22:30	Bewolkt	11	2
25-06-2024		Gierzwaluw	20:30	22:30	Helder	22	2

Zichtwaarnemingen zijn gedaan met behulp van een verrekijker. Ten tijde van het onderzoek is er met één tot drie veldwerkers gewerkt vanwege de mogelijke combinatie met andere onderzoeken

soortgroepen. Het gebied was volledig toegankelijk en goed te inventariseren op eventuele verblijfplaatsen, rustplekken en de habitat.

3.2.2 Vleermuizen

Op basis van de werkzaamheden heeft het nader soortgericht ecologisch onderzoek voor vleermuizen zich gericht op gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis (Dijkgraaf, 2024b). De inventarisaties en daarmee de vereiste inventarisatieperioden en tijdstippen zijn geheel uitgevoerd conform het landelijk geldende Vleermuisprotocol versie 2021. Dit protocol wordt doorlopend geëvalueerd door experts van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). Het protocol voldoet hiermee aan de meest recente inzichten en dient daarmee als consequente basis voor de goede uitvoering van vleermuisonderzoek. Voorafgaand aan de eerste drie vleermuisonderzoeken zijn gierzwaluwonderzoeken uitgevoerd en was de starttijd dus eerder dan de eisen uit het vleermuisprotocol. Het veldwerk bestond uit 8 veldbezoeken, waarvan 6 tussen 15 mei en 15 juli en 2 tussen 1 augustus en 1 oktober met een minimale tussenliggende periode van 20 dagen, zie Tabel 3.

In het kraamseizoen is het gebied in 2 deelgebieden opgesplitst, namelijk oost en west. Dit heeft geresulteerd in 6 voorjaarsonderzoeken i.p.v. 3. Bij de onderzoeksrondes werden twee veldwerkers ingezet. Aanvullend is er tijdens de onderzoeken een D200 batdetector opgesteld op vaste plaatsen als verklikker. Op deze manier werd gegarandeerd dat het volledige terrein te overzien was.

Tabel 3. Overzicht van bezoeken ten behoeve van vleermuizen

Datum	Veldwerkers	Doel	Starttijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
23-05		Gierzwaluw, zomer + kraamverblijf	20:30	00:10	Half bewolkt	16	2
11-06		Gierzwaluw, zomer + kraamverblijf	20:50	00:28	Bewolkt	11	2
25-06		Gierzwaluw, zomer + kraamverblijf	20:55	00:30	Helder	22	2
28-05		zomer + kraamverblijf	02:20	05:30	Half bewolkt	12	2
20-06		zomer + kraamverblijf	22:00	00:32	Bewolkt	16	2
8-07		zomer + kraamverblijf	02:25	5:30	Half bewolkt	13	1
15-08		paar + zwerm	20:58	00:30	Helder	21	1
5-09		paar + zwerm	20:12	23:12	Helder	23	2

3.2.3 Marterachtigen

Tijdens het nader ecologisch onderzoek naar marterachtigen is gespeurd naar sporen, zoals uitwerpselen, prooi-resten en geuren van latrines, die duiden op aanwezigheid van deze soorten (Dijkgraaf, 2024). Inventarisaties zijn uitgevoerd in combinatie met overige veldbezoeken naar beschermde soorten, waarbij gericht is gespeurd naar (sporen van) marterachtigen. Een overzicht van de bezoeken is te vinden in Tabel 4.

Tijdens een van de veldbezoeken is op één locatie een wildcamera geplaatst om potentieel aanwezige steenmarter op foto vast te leggen. De camera is geplaatst gericht op een wissel naar het naastgelegen bosje, een locatie die het meest kansrijk werd geacht voor het waarnemen van steenmarter, zie Figuur 3. Deze soort leeft onder andere in gebouwen. Hun verblijfplaatsen bevinden zich daar voornamelijk op zolders, kelders en verlaten ruimtes. Hierbij wordt gekeken naar voldoende dekking in de omgeving, potentiële verstoring en aanwezigheid van prooidieren. De wildcamera heeft van 15-8-2024 tot 5-9-2024 in het projectgebied gestaan. Deze periode is toereikend om steenmarters op beeld vast te leggen (Silvavir, persoonlijke communicatie).

Tijdens de onderzoeken zijn er geen sporen die duiden op de aanwezigheid van bunzing gevonden. Echter de aanwezigheid van bunzing (waarneming.nl), duidt erop dat deze wel gebruik kan maken van het projectgebied.

Tabel 4. Overzicht van bezoeken ten behoeve van marterachtigen.

Datum	Veldwerkers	Starttijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
23-05-2024		20:30	00:10	Half bewolkt	16	2
11-06-2024		20:50	00:28	Bewolkt	11	2
25-06-2024		20:55	00:30	Helder	22	2
28-05-2024		02:20	05:30	Half bewolkt	12	2
20-06-2024		22:00	00:32	Bewolkt	16	2
8-07-2024		02:25	5:30	Half bewolkt	13	1
15-08-2024		20:58	00:30	Helder	21	1
5-09-2024		20:12	23:12	Helder	23	2



Figuur 3. Locatie van wildcamera in het plangebied.

4. Functie plangebied voor beschermde soorten

De functie van het plangebied voor de beschermde soorten wordt in dit hoofdstuk beschreven. Dit wordt gedaan op basis van de resultaten van de QuickScan en het nader onderzoek dat daaruit volgt.

4.1 QuickScan

In 2024 is een QuickScan uitgevoerd waarin het plangebied geëvalueerd is op de potentie voor beschermde flora en fauna (Econsultancy, 2024).

Uit de QuickScan is geconcludeerd dat het gebouw potentieel geschikt is voor beschermde gebouwbewonende soorten. Hieronder vallen huismus, gierzwaluw, steenmarter en diverse vleermuizen (zie 3.2.2 voor details). Nader onderzoek naar deze soorten zal uitwijzen in hoeverre de geplande ingrepen nadelige gevolgen hebben op hun leefomgeving.

Overige functies van het terrein voor vleermuissoorten zijn uitgesloten van vergunningsplicht, mits enkele structurelementen behouden blijven als vliegroutes en lichtinval hier vermeden wordt. Dit betreft de platanenlaan aan de Hatertseweg en de bosschage aan de noordzijde van het pand.

Tijdens de QuickScan zijn andere beschermde soorten uitgesloten. Alle dieren moeten altijd de kans krijgen om op eigen gelegenheid het plangebied te verlaten door maatregelen te treffen zoals het werken in één richting. Algemene zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende dieren en planten.

4.2 Huismus en gierzwaluw

Tijdens de onderzoeksrondes naar jaarrond beschermde nesten zijn geen waarnemingen gedaan van huismus en gierzwaluw. Ook zijn er geen indicaties van nesten of essentieel leefgebied van deze soorten binnen het plangebied.

4.3 Vleermuis

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat meerdere gewone dwergvleermuizen gebruik maken van verblijfplaatsen in het pand. Op twee locaties zijn in het voorjaar in-/uitvliegers waargenomen wat duidt op de aanwezigheid van twee zomerverblijven. Tevens zijn er twee vleermuizen waargenomen welke constant binnen het zelfde gebied aan één zijde van het gebouw vlogen en baltsgeluiden lieten horen. Hierdoor is te stellen dat het gebouw onderdeel is van een paarterritorium. In het najaar is daarnaast een kleine groep (van maximaal vijf) gewone dwergvleermuizen gezien, die zwermgedrag liet zien. Dit is indicatief gedrag voor een massawinterverblijfplaats. Ondanks dat de individuen niet zichtbaar zijn ingevlogen is het plangebied op basis van deze waarneming te bestempelen als massawinterverblijf.

Binnen het plangebied zijn ook foeragerende vleermuizen aangetroffen, namelijk: gewone dwergvleermuizen, laatvliegers en een ruige dwergvleermuis. Van deze soorten zijn geen indicaties van verblijfplaatsen gevonden.

4.4 Steenmarter

Bij de QuickScan waren er al verse sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van een rust- en verblijfplaats van steenmarter in het gebouw. Dit is bevestigd door een zichtwaarneming van steenmarter tijdens het aanvullend onderzoek.

4.5 Bunzing

Tijdens de bezoeken en het onderzoek met de wildcamera zijn geen sporen van bunzing gevonden. De takkenril in de noordwesthoek van het plangebied biedt mogelijk wel beschutting in de vorm van een rust/voortplantingsplaats aan bunzing die voorkomt in het ten noorden liggende bos.

4.6 Conclusie

Op basis van de QuickScan en het aanvullend onderzoek kan het volgende gesteld worden:

- Huismus en gierzwaluw zijn beide niet aanwezig, deze worden in het vervolg van dit document niet meer behandeld.
- Gewone dwergvleermuis heeft twee zomerverblijven, een paarverblijf en een massawinterverblijf.
- Overige vleermuissoorten gebruiken onderdelen van het terrein als foerageergebied.
- Steenmarter heeft een verblijfplaats in de kelder.
- Bunzing is niet aangetroffen, maar gebruik van de takkenril is niet uitgesloten

5. Effectbeoordeling

Uit het vorige hoofdstuk zijn van enkele soorten verblijfplaatsen vastgesteld. De gevolgen van de geplande ingrepen op deze soorten zullen hier nader uitgewerkt worden om te beoordelen of een vergunningsaanvraag noodzakelijk is. Hierbij worden als basis de handelingen genomen die in het Bal als vergunningsplichtig (artikel 11.37) worden aangewezen.

5.1 Gewone dwergvleermuis

De voorgenomen ingreep kan (zonder voorzorgsmaatregelen) de volgende gevolgen hebben voor gewone dwergvleermuis:

- Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van gewone dwergvleermuis.
- Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen van gewone dwergvleermuis. In totaal betreft het twee zomerverblijven en één massawinterverblijf.
- Het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis.

Om nadelige gevolgen voor gewone dwergvleermuis te voorkomen worden voorzorgsmaatregelen genomen, zie § 6.5. Met deze maatregelen wordt het opzettelijk doden en het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis voorkomen. Het opzettelijk vernielen/beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen van gewone dwergvleermuis kan *niet* voorkomen worden met maatregelen. Voor deze handeling is daarom een vergunningaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit nodig.

5.2 Steenmarter

De voorgenomen ingreep kan (zonder voorzorgsmaatregelen) de volgende gevolgen hebben voor steenmarter:

- Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van steenmarter.
- Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen van steenmarter. Het betreft hier één vaste rust- en verblijfplaats.
- Het opzettelijk verstoren van steenmarter.

Om nadelige gevolgen voor steenmarter te voorkomen worden voorzorgsmaatregelen genomen, zie § 6.3. Met deze maatregelen wordt het opzettelijk doden en het opzettelijk verstoren van steenmarter voorkomen. Het opzettelijk vernielen/beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen van steenmarter kan *niet* voorkomen worden met maatregelen. Voor deze handeling is daarom een vergunningaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit nodig.

5.3 Bunzing

De voorgenomen ingreep kan (zonder voorzorgsmaatregelen) de volgende gevolgen hebben voor bunzing:

- Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen van bunzing.
- Het opzettelijk verstoren van bunzing.

Om nadelige gevolgen voor bunzing te voorkomen worden voorzorgsmaatregelen genomen, zie § 6.4.

6. Mitigatie en compensatie maatregelen

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke maatregelen genomen worden om de nadelige gevolgen van de voorgenomen ingrepen op de beschermde soorten binnen het plangebied te voorkomen en/of te beperken.

6.1 Ecologische begeleiding

De voorgenomen ingrepen zullen begeleid worden door een kundige ecooloog. Onder kundige ecooloog wordt een persoon verstaan die aan minimaal één van de onderstaande punten voldoet:

- op hbo- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (ZV, Vogelbescherming, SOVON, et cetera).

6.1.1 Uitvoering van de ecologische begeleiding

Om ervoor te zorgen dat de werkwijzen worden uitgevoerd zoals beschreven in dit document, zal er ecologische begeleiding plaatsvinden. Dit bestaat uit:

- Het opstellen van een ecologisch werkprotocol (EWP), met daarin een omschrijving van de voorwaarden, mitigerende en compenserende maatregelen die genomen moeten worden. De maatregelen genoemd in Hoofdstuk kunnen daarin worden overgenomen als basis.
- Het toelichten van het EWP aan de betrokken uitvoerders voorafgaand aan de werkzaamheden.
- Het toezien op de ecologische eisen van de uitvoering van de werkzaamheden, zoals beschreven in het voorliggende document en het EWP.
- Het aanspreekpunt zijn in geval van vragen, incidenten en calamiteiten rondom de werkwijze.
- Het bijhouden van een ecologisch logboek gedurende de werkzaamheden.

6.2 Zorgplicht voor alle in het wild voorkomende dieren en planten

De Omgevingswet zorgt voor de bescherming van planten- en diersoorten, waarbij de basis wordt gevormd door de Specifieke zorgplicht zoals omschreven in Bal [artikel 11.27](#). Hierin wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving met als doel om nadelige gevolgen zoveel mogelijk te kunnen uitsluiten.

Op basis van de veldbezoeken kan worden geconcludeerd dat het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van de egel. Voor de egel geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingsactiviteiten. Zorgplicht geldt altijd voor alle algemeen beschermde soorten. Er dient dus wel rekening te worden gehouden met soorten die een winterrust genieten, zoals de egel. Deze soorten zullen in de periode van winterslaap niet op eigen gelegenheid het gebied kunnen verlaten. De winterrust vindt doorgaans plaats in de periode van november tot april (zoogdiervereniging, z.d.). Als werkzaamheden tijdens de periode van winterrust worden uitgevoerd, moet het projectgebied voorafgaand aan de winterrust ongeschikt worden gemaakt.

6.2.1 Algemene voorzorgsmaatregelen broedvogels

Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van algemene broedvogels. Doordat deze nesten niet jaarrond beschermd zijn, kunnen negatieve gevolgen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te plannen. Als de werkzaamheden binnen het broedseizoen vallen, dienen de nesten vòòr aanvang van het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt. De periode van het broedseizoen varieert per soort, maar globaal dient rekening gehouden te worden met een broedseizoen van half maart tot half augustus.

6.3 Steenmarter

Geen mitigatie mogelijk door vernietiging van de rust- en voortplantingsplaats in de kelder (kelder wordt hermetisch afgesloten) van het gebouw.

6.3.1 Maatregelen om het doden van steenmarter te voorkomen

De renovatiewerkzaamheden zullen naar verwachting binnen het kraamseizoen van steenmarter (globaal van maart tot augustus) opgestart worden. Daarom dient de kelder buiten de kwetsbare periode dichtgezet te worden met kleppen. Na een controleronde kan worden bevestigd dat de steenmarter niet meer aanwezig is, waarna de kleppen permanent dichtgezet kunnen worden. Ontmoediging kan pas plaatsvinden als de vergunning verleend is. Zolang de kelder niet ontmoedigd is, kunnen geen werkzaamheden in de kelder plaatsvinden.



Figuur 4. Steenmarterverblijf. Bron Zoogdiervereniging (2013, blz. 17)

6.3.2 Borging van voldoende tijdelijke verblijfplaatsen

Er zullen tijdens de werkzaamheden twee alternatieve verblijfplaatsen worden ingezet. De verblijfplaatsen zijn geplaatst op 17 februari 2025 volgens het ontwerp van de Zoogdiervereniging (zie Figuur 4; Dijkgraaf, 2025b). Om acceptatie te verhogen wordt nestmateriaal in het interieur aangebracht en bovenop bedekt met takken.

6.3.3 Borging van voldoende permanente verblijfplaatsen

Door de twee reeds gerealiseerde verblijfplaatsen te behouden na voltooiing van de werkzaamheden, zullen deze ook dienen als permanente verblijfplaatsen.

6.4 Bunzing

De takkenril in de noordwesthoek van het projectgebied moet verwijderd worden voor de werkzaamheden en herinrichting van het plein. Deze takkenril biedt mogelijk schuilgelegenheid voor de bunzing waargenomen in het naastgelegen bos (waarneming.nl).

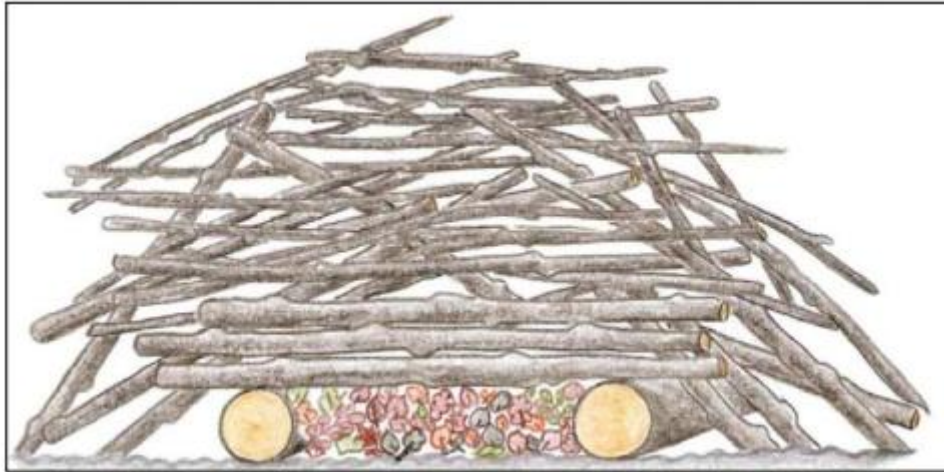
Er zal eerst een takkenhoop worden aangebracht (groen Figuur 5), in de bosrand aan de noordzijde van het projectgebied. Deze takkenhoop zal worden geplaatst naar het voorbeeld in het kennisdocument kleine marterachtigen (Figuur 6). De takkenhoop kan worden verlengd met een takkenril om meer oppervlak te creëren en minimaal zo groot te zijn als de oorspronkelijke takkenril.



Plangebied

Figuur 5. Plangebied, oude takkenril (rood) en aan te brengen takkenril (groen)

Vervolgens kan de oude takkenril (rood Figuur 5) buiten de kwetsbare periode van de bunzing (maart-augustus) worden verwijderd. Bij voorkeur vindt dit plaats in september-oktober (BIJ12). Er zal hierbij in één richting (zuid-noord) worden gewerkt zodat mogelijk aanwezige dieren naar het bos kunnen vluchten.



Figuur 6. Een takkenhoop. (bron Westra & Kuiters, 2018)

6.5 Vleermuizen

6.5.1 Maatregelen om het doden van vleermuizen te voorkomen

Buiten de kwetsbare periode van vleermuizen dient het gebouw natuurvrij gemaakt te worden. Hierbij wordt een splitsing aangehouden tussen de locatie van het massawinterverblijf (oorspronkelijke en nieuwe) en de rest van het gebouw. De rest van het gebouw kan ongeschikt worden gemaakt tussen 1 augustus en 15 oktober (2025). Na controle door een ecooloog wordt het pand natuurvrij verklaard. De werkzaamheden zullen op deze planning aangepast dienen te worden. Door het plaatsen van hiervoor geschikte middelen krijgen vleermuizen de kans om op eigen gelegenheid te vertrekken en wordt voorkomen dat ze nog terug kunnen keren. Daarmee wordt voorkomen dat vleermuizen aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden en het risico lopen gedood te worden.

Isolatie van de muren ter plekke van het massawinterverblijf wordt gedaan door middel van voorzetwanden. Zo wordt het pand wel geïsoleerd, wat betreft duurzaamheid en voorkomen van vocht en schimmel belangrijk is, maar wordt de verblijfplaats niet aangetast. Deze voorzetwanden worden gemaakt door het plaatsen van een houten raamwerk aan de binnenzijde van de muur. Hiervoor worden enkele schroeven in de muur geplaatst. De isolatie wordt vervolgens in dit raamwerk geplaatst, hierover komt de afwerking. Enkel het aanbrengen van de schroeven in de muur kan heel tijdelijk (enkele seconden) voor verstoring zorgen in de vorm van trilling en geluid. De schroeven steken niet door de stenen heen, en kunnen dus geen individuen beschadigen.

Tijdens de werkzaamheden zal in de maanden oktober t/m maart verlichting worden gebruikt om de hele dag te kunnen werken. Hiervoor geldt:

- staat alleen aan wanneer er geen natuurlijk zonlicht is tussen 7:00 – 16:00 uur
- verwacht tussen oktober t/m februari in de ochtend tot voldoende licht, ongeveer 7:00 uur tot 8:00 uur
- gevels van massawinterverblijf worden niet direct verlicht
- alle lampen schijnen naar beneden om vliegende vleermuizen te mijden

6.5.2 Borging van voldoende tijdelijke verblijfplaatsen

In de periode dat het gebouw niet toegankelijk is voor vleermuizen dienen er alternatieve verblijfplaatsen binnen een straal van maximaal 200 meter (Kennisdocument: Dwergvleermuis BIJ12, 2024) aanwezig te zijn. Om in deze behoefte te voorzien zullen er tijdelijk 8 platte opbouwkasten (Silvavir VK01) of soortgelijke, geplaatst worden bij het naastgelegen pand, zie Figuur 7. Dit ter tijdelijke compensatie van de aangetroffen zomer- en paarverblijven. De tijdelijke vleermuisvoorzieningen zijn geplaatst op 30 januari (Dijkgraaf, 2025).

Tijdelijke compensatie voor de massawinterverblijfplaats is niet toegestaan (Bij12, 2024), in plaats daarvan dienen de nieuwe voorzieningen direct in gebruik genomen te kunnen worden, zie volgende paragraaf.



Figuur 7. Locatie van tijdelijke compensatie rondom plangebied

6.5.3 Borging van voldoende permanente verblijfplaatsen

Tijdens de renovatiewerkzaamheden zullen in het gebouw nieuwe permanente verblijfplaatsen worden aangelegd. Dit zijn 8 zomer/paarverblijven en een maatwerk massawinterverblijf. Ter vervanging van de zomer/paarverblijven zullen er 8 kasten van type Vivira IB VL 19 worden ingebouwd op geschikte locaties zo dicht mogelijk bij het oorspronkelijke verblijf, zie Figuur 8 voor een overzicht en Bijlage 2 voor meer detail.



Figuur 8. Locatie van permanente vleermuisvoorzieningen, waaronder reguliere inbouwkasten en het maatwerk massawinterverblijf in de schoorsteen.

Voor het massawinterverblijf wordt de oorspronkelijke plek waar het zwermgedrag is waargenomen niet geïsoleerd. Het gaat hier om de boven en benedenverdieping van zo'n 45m². Deze gaat de hoek om (west zijde), waar nog zo'n 5m² beschikbaar blijft voor vleermuizen. Er worden vóór 15 mei twee invliegstenen ingemetseld om de spouw goed toegankelijk te maken, en tevens gemakkelijker te kunnen monitoren.

Voor het massawinterverblijf wordt als tweede verblijfplaats de bestaande schoorsteen ingezet. Deze doet nu geen dienst meer als schoorsteen. Het bestaat uit vier kanalen, elk gescheiden door een spouw. Dit wordt in zijn geheel omringd door een spouw, met een buitenmuur van bakstenen (Figuur 9b). De interne spouwen staan in directe verbinding met de buitenste spouw, waardoor de vleermuizen zich binnen de schoorsteen vrij kunnen bewegen en voldoende weggroepmogelijkheden hebben op alle windrichtingen en hoogtes. Door invliegopeningen te creëren (Figuur 9a) wordt de schoorsteen inclusief interne spouwen in zijn geheel toegankelijk, met een totale oppervlakte van ruim 40 m². Op deze manier zijn alle windrichtingen en verschillende hoogtes beschikbaar. Ondanks dat de schoorsteen niet meer als zodanig in gebruik is, zal de ligging – deels direct tegen de rest van het verwarmde pand aan, deels omringd met buitenlucht – zorgen voor meerdere microklimaten, waaronder vorstvrije delen.



Figuur 9. a) Locaties van invliegopeningen tbv massawinterverblijf in schoorsteen per windrichting en 8b) doorsnede schoorsteen met aanduiding spouwruidtes.

De invliegopeningen zijn gecreëerd op 31 maart 2025 door stootvoegen te openen (Dijkgraaf, 2025c), hiermee is de schoorsteen als nieuw massawinterverblijf toegankelijk voor vleermuizen. Voor 15 mei worden nog twee invliegstenen geplaatst ten behoeve van invliegen en monitoring.

7. Reikwijdte vergunningaanvraag

7.1 Schadelijke handelingen

Zoals geconcludeerd in hoofdstuk 5 is voor uitvoering van de werkzaamheden voor het renoveren van het gebouw een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. In Tabel 5 is aangegeven voor welke soorten en schadelijke handelingen de omgevingsvergunning moet worden aangevraagd.

Tabel 5. Schadelijke handelingen per soort.

Soort	Beschermingsregime	Schadelijke handeling
Gewone dwergvleermuis	Soorten habitatrichtlijn	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Steenmarter	Soorten habitatrichtlijn	Het opzettelijke beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Bunzing	Soorten habitatrichtlijn	Het opzettelijke beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

7.2 Locatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De vergunningsaanvraag geldt voor het gehele schoolgebouw en bijgebouwen in het onderzoeksgebied.

7.3 Periode waarvoor de vergunning wordt aangevraagd

De ontheffing wordt aangevraagd ingaande mei 2025 voor twee jaar.

7.4 Voorwaarden waaronder de vergunning wordt verleend

Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan worden verleend als is voldaan aan de regels uitgewerkt in H8.6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Samenvattend zijn het de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing
- De activiteit is nodig vanwege een genoemd wettelijk belang
- De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de aan gevraagde soort.

8. Alternatievenafweging

Om een omgevingsvergunning te krijgen, voor de beschermde soorten aanwezig binnen het plangebied, moet worden aangetoond dat er geen alternatieven bestaan die minder of geen negatieve impact hebben op de betrokken soorten. In onderstaande paragrafen wordt beschreven waarom het niet uitvoeren van het project (nulalternatief), de uitvoering van het project op een andere locatie, een alternatieve werkwijze en alternatieven in de planning niet mogelijk zijn.

8.1 Alternatieve locatie

De ingreep is locatie gebonden. Het project kan daarom niet op een alternatieve locatie worden uitgevoerd.

8.2 Alternatieven in inrichting en uitvoering

Het is niet mogelijk het gebouw naar moderne en duurzame standaarden in te richten zonder de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren. Er worden bij de herinrichting nieuwe verblijfplaatsen voor de vleermuizen, steenmarter en bunzing aangebracht, welke voldoen aan de eisen die deze soorten hieraan stellen.

Er wordt in de werkwijze en planning rekening gehouden met de gewenningsperiode van de vleermuizen en steenmarter. Voor deze soorten worden alle voorzorgsmaatregelen genomen die nodig zijn om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

Door aan de binnenzijde een voorzetwand te maken op de plek van het massawinterverblijf wordt voorkomen dat er koudebruggen (met gevolgen als schimmel) ontstaan. Daarnaast kan het massawinterverblijf blijven bestaan.

8.3 Nul alternatief

Indien het project niet wordt uitgevoerd zal het pand door achterstallig onderhoud vervallen en buiten gebruik raken, en zijn functie als schoolgebouw verliezen. Door de planontwikkeling, het verduurzamen van het gebouw blijft zijn functie behouden. De leefbaarheid wordt verbeterd door een gezonder milieu te creëren voor de gebruikers daarnaast wordt het gebouw zuiniger in het energie gebruik en wordt er minder CO₂ uitgestoten.

8.4 Alternatieven in planning

De planning zal zo goed mogelijk worden aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren. De versturende werkzaamheden (ongeschikt maken) vinden plaats in de meest gunstige periode en zal worden uitgevoerd door een expert. De voorzorgsmaatregelen beperken de schade zo tot een minimum.

9. Wettelijk belang

9.1 Wettelijke belangen waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De voorgenomen ingreep moet een wettelijk belang dienen voor vergunningverlening. Het betreft de wettelijke belangen zoals genoemd in artikel 8.74k (soorten Habitatrichtlijn) en artikel 8.74 (andere soorten) van het Bkl. In onderstaande tabel 6 is aangegeven voor welke belangen een vergunning wordt aangevraagd voor gewone dwergvleermuis en steenmarter.

Tabel 6. Wettelijk belang

Soort	Beschermings regime	Wettelijk belang
Gewone dwergvleermuis	Soorten habitatrichtlijn	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
Steenmarter	Andere soorten	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
Bunzing	Andere soorten	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

9.2 Belangenafweging

De vergunning wordt in het kader van de volksgezondheid en openbare veiligheid aangevraagd. Ter onderbouwing puntsgewijs de effecten.

- Het gebouw dient een openbare (onderwijs)functie, om in dit openbaar belang te blijven voorzien zal het pand verduurzaamd moeten worden.
- Door het gebouw te verduurzamen wordt het energieverbruik/ CO2 uitstoot teruggedrongen en wordt invulling gegeven aan de klimaatdoelen
- Door het gebouw te verduurzamen wordt het binnenmilieu verbeterd en is er minder kans op vocht, schimmel en ophoping van schadelijk stoffen. Dit komt ten goede van de volksgezondheid
- Door ruim te compenseren voor de verloren verblijfplaatsen ontstaan er weer nieuwe verblijfplaatsen

De bovengenoemde belangen wegen zwaarder dan de bescherming van de voorkomende soorten, mits de huidige staat van instandhouding niet verslechterd. Dit wordt verder onderbouwd in het volgende hoofdstuk.

10. Staat van instandhouding

Voor de vergunningverlening is het criterium dat de activiteit niet leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de soorten waarvoor de vergunning wordt aangevraagd. Het gaat hier om de omvang en verspreiding van de populatie, het leefgebied en zijn functionaliteit, het natuurlijke verspreidingsgebied en het toekomstperspectief.

10.1 Gewone dwergvleermuis

10.1.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland en komt veelvuldig voor. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is echter 'ongunstig - slecht' en is verslechterd in de 10 voorgaande jaren (Norren et al., 2019). De geschetste verwachting is dat dit deels te wijten is aan verlies van geschikte verblijfplaatsen door duurzaamheidseisen van (nieuw)bouwprojecten. Dit onderstreept het belang van voldoende compensatie in de vorm van inbouwkasten en maatwerkverblijven die voldoen aan de microklimaatwensen van de gewone dwergvleermuis.

10.1.2 Lokale staat van instandhouding

In Nijmegen en directe omgeving zijn honderden waarnemingen gedaan van gewone dwergveermuis tussen 2019 en 2024. Gebaseerd op onderzoek op diverse locaties binnen Nijmegen, uitgevoerd door Silvavir in opdracht van meerdere opdrachtgevers. Er zijn geen gegevens bekend van de gehele lokale instandhouding. Aannemelijk is dat de lokale staat van instandhouding niet sterk afwijkt van de regionale trend.

10.1.3 Afbreuk aan instandhouding

Door in dit activiteitenplan te kiezen voor tijdelijke compensatie, ruime compensatie met verschillende inbouwkasten, verhogen we de kansen op acceptatie en het behoud van de huidige staat van instandhouding. Daardoor blijft gedurende de werkzaamheden altijd voldoende alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig. Tevens blijven de bomenrij langs de Hatertseweg en de struwelen aan de noordwestzijde intact en daarmee ook hun functie als vliegroute. De functionaliteit van de leefomgeving van gewone dwergvleermuis is niet in het geding.

10.2 Steenmarter

10.1.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de steenmarter is gunstig. De steenmarter is sinds de jaren '80 aan een opmars begonnen vanuit het oosten (Broekhuizen et al., 2010). De steenmarter is volgens de Rode Lijst niet bedreigd en is in aantallen stabiel of zelfs toegenomen.

10.1.2 Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale stand van instandhouding. In de stad Nijmegen zijn minimaal 6 waarnemingen van steenmarter gedaan in 2024 (persoonlijke communicatie). Aannemelijk is dat de lokale staat van instandhouding niet sterk afwijkt van de regionale trend.

10.1.3 Afbreuk aan instandhouding

Door het realiseren van twee steenmarterverblijven in de tuin van het plangebied wordt gecompenseerd voor het verliezen van de kelder als verblijfplaats. De functionaliteit van de leefomgeving van steenmarter is niet in het geding.

10.3 Bunzing

10.3.1 Landelijke en regionale staat van instandhouding

De trend over de laatste 12 jaar is onzeker. Vanwege de verborgen levenswijze zijn maar beperkt gegevens beschikbaar over de trendontwikkeling. De bunzing heeft een matig ongunstige staat van instandhouding (CLO, 2024).

10.3.2 Lokale staat van instandhouding

Er zijn geen gegevens bekend van de lokale stand van instandhouding. Aannemelijk is dat de lokale staat van instandhouding niet sterk afwijkt van de regionale trend.

10.3.3 Afbreuk aan instandhouding

Door het realiseren van een nieuwe takkenril geschikt voor bunzing binnen het plangebied wordt gecompenseerd voor het verliezen van de oorspronkelijke takkenril. Daarnaast wordt het naastgelegen bos, zijn functionele leefgebied niet aangetast. De functionaliteit van de leefomgeving van bunzing is niet in het geding.

Literatuurlijst

BIJ12, 2023. Gierzwaluw | *Apus apus*. Versie 2.0 juli 2023.

BIJ12, 2023b. Huismus | *Passer domesticus*. Versie 2.1 februari 2023.

BIJ12, 2024. Gewone dwergvleermuis | *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 2.0, april 2024.

BIJ12, 2024. Kleine marterachtigen | Versie 1.1, juli 2024.

CBS (29-12-2020), Vervijfvoudiging vleermuizen sinds 1986. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/53/vervijfvoudiging-vleermuizen-sinds-1986>

CLO (2024). Zoogdieren van de Habitatrichtlijn, 1992-2022 (indicator 1555, versie 04, 22 februari 2024), www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Econsultancy, 2024. Quicksan t.b.v. project Hatertseweg 400, te Nijmegen

■■■■■■■■■■, 2024. Nader onderzoek grondgebonden zoogdieren, Hatertseweg 400. Te Nijmegen

■■■■■■■■■■, 2024b. Nader onderzoek vleermuizen, Hatertseweg 400. Te Nijmegen

■■■■■■■■■■, 2024c. Nader onderzoek jaarrond beschermde nesten, Hatertseweg 400. Te Nijmegen

■■■■■■■■■■, 2025. Plaatsing tijdelijke vleermuiskasten Aventurijn.

■■■■■■■■■■, 2025b. Plaatsing steenmarterverblijven Aventurijn.

■■■■■■■■■■, 2025c. Aanbrengen stootvoegen in de schoorsteen betreffend massawinterverblijf.

Norren, van E. (red.), 2019. Staat van instandhouding Gelderland. Factsheets voor 24 soorten in Gelderland. Rapport 2019.09. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

S. Broekhuizen, D. Klees, & G. Müskens, 2010. *De Steenmarter*. KNNV uitgeverij, Zeist ISBN; 978 90 5011 335 9

Westra, S. A. & Kuiters, R.S.M., 2018. Beheerwijzer landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Zoogdierverseniging (okt 2013), *Steenmarters in en om het huis*.

<https://www.zoogdierverseniging.nl/sites/default/files/2024-01/Steenmarters%20in%20en%20om%20het%20huis%20versie%20okt%202013.pdf>

Zoogdierverseniging. (z.d.). *Egel*, <https://zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/egel>

Overige bronnen

Waarneming.nl

Zoogdierverseniging.nl

Bij12.nl/kennisdocumenten

Zuidoost en zuidwest binnenplaats



Zuidwest en noordwest

